

Študentská vedecká aktivita

Rozvoj cestovného ruchu v mikroregióne Horné Požitavie

Laura Pečínková

Sekcia: Cestovný ruch

Konzultant: Doc. Ing. Radka Marčeková PhD.

Banská Bystrica

2026

OBSAH

OBSAH.....	2
ABSTRAKT	3
ABSTRACT	4
ÚVOD.....	5
1. Teoretické východiská skúmania rozvoja cestovného ruchu v regióne.....	6
1.1. Cestovný ruch ako súčasť regionálneho rozvoja.....	6
1.2. Terminologické základy regiónu a jeho členenia.....	7
1.3. Charakteristika mikroregiónu Horné Požitavie.....	8
2. Metodologické východiská práce	12
3. Výsledky dotazníkového zisťovania.....	14
4. Hodnotenie potenciálu mikroregiónu Horné Požitavie pre cestovný ruch	18
ZÁVER.....	21
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV	22
PRÍLOHY	23

ABSTRAKT

Práca sa zaoberá analýzou potenciálu mikroregiónu Horné Požitavie pre rozvoj cestovného ruchu. Cieľom práce je identifikovať a zhodnotiť možnosti rozvoja cestovného ruchu v danom území na základe analýzy jeho primárnej a sekundárnej ponuky, ako aj na základe názorov obyvateľov a návštevníkov mikroregiónu. Teoretická časť práce sa venuje vymedzeniu pojmov regionálny rozvoj, región a región cestovného ruchu, pričom poukazuje na význam cestovného ruchu ako jedného z nástrojov regionálneho rozvoja. Práca vychádza z výsledkov dotazníkového prieskumu, ktorý tvorili obyvatelia mikroregiónu, návštevníci a osoby, ktoré mikroregión doposiaľ nenavštívili.

Na základe získaných poznatkov práca hodnotí potenciál mikroregiónu Horné Požitavie pre rozvoj cestovného ruchu a formuluje návrhy a odporúčania zamerané najmä na podporu vidieckeho, kultúrneho a historického cestovného ruchu, rozvoj cykloturistiky a pešej turistiky, ako aj na zlepšenie marketingovej komunikácie a infraštruktúry regiónu. Realizácia navrhovaných opatrení by mohla prispieť k zvýšeniu atraktivity mikroregiónu a k jeho udržateľnému rozvoju v oblasti cestovného ruchu.

Kľúčové slová: cestovný ruch, regionálny rozvoj, mikroregión, Horné Požitavie

ABSTRACT

The thesis deals with the analysis of the tourism potential of the Horné Požítavie micro-region. The aim of the thesis is to identify and evaluate the possibilities for tourism development in the given area based on the analysis of its primary and secondary tourism supply, as well as on the opinions of residents and visitors of the micro-region. The theoretical part of the thesis focuses on defining the concepts of regional development, region, and tourism region, while emphasizing the importance of tourism as one of the tools of regional development.

The empirical part of the thesis is based on the results of a questionnaire survey conducted among residents of the micro-region, visitors, and individuals who have not yet visited the micro-region.

Based on the obtained findings, the thesis evaluates the potential of the Horné Požítavie micro-region for tourism development and formulates proposals and recommendations aimed at supporting rural, cultural, and historical tourism, the development of cycling and hiking tourism, as well as improving the marketing communication and infrastructure of the region. The implementation of the proposed measures could contribute to increasing the attractiveness of the micro-region and to its sustainable development in the field of tourism.

Key words: tourism, regional development, micro-region, Horné Požítavie

ÚVOD

Cestovný ruch v súčasnosti patrí medzi popredné a významné sektory národného hospodárstva. Prispieva k ekonomickému rastu, tvorbe pracovných miest a predovšetkým k podpore regionálneho rozvoja. Rozvoj cestovného ruchu tak nepredstavuje len ekonomickú aktivitu, ale aj nástroj, ktorý dokáže podnecovať využitie regionálnych zdrojov, posilniť identitu územia a podporovať jeho udržateľný rast. Regióny na území Slovenska disponujú množstvom prírodného a kultúrneho bohatstva. Napriek týmto možnostiam viaceré z nich nevyužívajú svoj potenciál naplno. Jedným z týchto regiónov je mikroregión Horné Požitavie, ktorý napriek svojim predpokladom nevyužíva svoj potenciál v plnej miere.

Téma práce vznikla z osobného presvedčenia, že mikroregión Horného Požitia má čo ponúknuť návštevníkom, domácim či zahraničným, aj napriek tomu, že mikroregiónu dlhodobo nie je venovaná primeraná pozornosť. Návštevnosť mikroregiónu v priebehu rokov klesá, ako aj záujem miestnych o udržiavanie kultúrnych a historických atraktivít, a takisto sa postupne zabúda na rozvojové možnosti tohto územia. Z týchto dôvodov je potrebné skúmať potenciál tohto územia a tak spraviť krok k prinavráteniu rozvoja cestovného ruchu a prezentovať Horné Požitavie ako región so zaujímavou identitou a stále živým potenciálom. Veríme, že práca poskytne informácie o aktuálnom stave a problematike mikroregiónu, a ponúkne priestor pre vytvorenie vhodných riešení pre jeho strategický rozvoj.

1. TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ SKÚMANIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU V REGIÓNE

Cestovný ruch predstavuje prostriedok, ktorý umožňuje prezentovať a zhodnocovať všetko, čo sa v jednotlivých oblastiach v priebehu dejín vytváralo – od hmotného kultúrneho dedičstva až po živé tradície, folklór či miestny spôsob života.

Skúmanie cestovného ruchu v tomto kontexte znamená porozumieť, ako sa regióny opierajú o svoje špecifiká a jedinečné charaktery, ktoré premietajú do ponuky cestovného ruchu, aké hodnoty môžu regióny ponúknuť a akým spôsobom ich možno ďalej rozvíjať v prospech návštevníkov aj miestnej komunity.

1.1. Cestovný ruch ako súčasť regionálneho rozvoja

Problematika regiónov a ich rozvoja je v značnej pozornosti viacerých vedných disciplín. Možnosťami regionálneho rozvoja sa zaoberajú viaceré koncepcie, ktoré prinášajú jedinečné pohľady na konkrétnu problematiku.

Z geografického hľadiska môžeme regionálny rozvoj chápať ako predovšetkým ekonomicko-sociálne pomery prebiehajúce v prírodno-spoločenskom prostredí regiónu, ktoré by mali využívať, ale i rešpektovať podmienky a zvláštnosti tohto prostredia (Klamár, 2006). Podobného názoru je aj Rajčáková (In Klamár, 2006), ktorá uvádza, že regionálny rozvoj je súbor predovšetkým sociálnych a hospodárnych procesov prebiehajúcich v prírodno-spoločenskom prostredí regiónu, ktoré zároveň ovplyvňujú všetky zložky regiónu.

Zákon o podpore regionálneho rozvoja NR SR č. 539/2008 Z. z. definuje regionálny rozvoj ako súbor sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a environmentálnych procesov a vzťahov, ktoré prebiehajú v regióne a ktoré prispievajú k zvyšovaniu jeho konkurencieschopnosti, k trvalému hospodárskemu rozvoju, sociálnemu rozvoju a územnému rozvoju a k vyrovnávaniu hospodárskych rozdielov a sociálnych rozdielov medzi regiónmi.

Sledovanie regionálnych rozdielov je pritom významné aj z hľadiska cestovného ruchu, pretože uvedené faktory ovplyvňujúce regionálne disparity sú významné aj pre cestovný ruch. Gregorová a kol. (2015) tvrdia, že cestovný ruch predstavuje aktivity viazané na miesto svojho vzniku a aj preto sa považuje za jeden z hnacích motorov ekonomického rozvoja územia. Autori Micháľková, Gáll a Özoğlu (2022) potvrdzujú, že

rozvoj cestovného ruchu nie je možný bez územných celkov, regiónov, s ich špecifickými danosťami, predpokladmi a problémami. Aubert a kol, a Michalko (In Kovács, Ritter, Komarek, 2024) taktiež považujú určité miesto, územie či región za zdroj atraktivít cestovného ruchu.

Rozvoj cestovného ruchu v regióne má množstvo aspektov a čelí aj rôznym problémom (Micháľková a kol., 2023). Okrem pozitívnych účinkov, ktoré s cestovným ruchom prichádzajú, rovnako sa v regiónoch stretáme aj s jeho negatívnym pôsobením na región a to v podobe rozpadu lokálneho priemyslu, vyvolania nekontrolovateľnej výstavby, nezvratného poškodzovania prírody a krajiny, narušenia osobitosti domácej kultúry a tradícií a vyvolania sociálneho napätia medzi návštevníkmi (Gúčík In Gregorová a kol., 2015). Ďalším negatívom cestového ruchu je aj napriek jeho systematickému rozvoju a tvorbe pracovných miest sú jeho účinky merateľné až v dlhodobom časovom horizonte (Zheng a Pan, 2026). Akýkoľvek rozvoj určitého sektora si vyžaduje zodpovedné a dôvodné postupovanie pri udržiavaní rovnováhy medzi environmentálnymi, sociálnymi a ekonomickými cieľmi (Papečkys a Jasinskas, 2024).

V tomto kontexte sa cestovný ruch javí ako významný fenomén s komplexnými ekonomickými, sociálnymi, kultúrnymi a environmentálnymi vplyvmi a jeho celkový prínos je závislý od miery regulácie a uplatňovania princípov udržateľného rozvoja v danom území.

1.2. Terminologické základy regiónu a jeho členenia

V nadväznosti na význam cestovného ruchu ako významného faktora regionálneho rozvoja je dôležité špecifikovať a charakterizovať región. Lauko (vníma región ako zložitý dynamický priestorový systém, ktorý vznikol na zemskom povrchu na základe interakcie prírodných a socioekonomických javov (In Vadkertiová, 2021) Z geografického hľadiska región popisuje aj Gregorová (2015 s. 68), ktorá uvádza, že regióny sú výsledkom geografického myslenia a v krajine vystupujú ako jedinečné, účelovo vymedzené územia, ktoré sú objektom geografického opisu.

Autori Klamár (2006) a Vadkertiová (2021) sa preto zhodujú v názore, že pri vymedzení pojmu región je potrebné uplatniť interdisciplinárny prístup, nakoľko región možno charakterizovať ako bohato štruktúrovaný celok, ktorý sa vyznačuje geografickými, ekonomickými, sociálnymi, kultúrnymi, historickými, národnostnými a ďalšími znakmi, pričom je možné sa na región pozerat' z každého uvedeného hľadiska,

ktoré pri svojej dominantnosti len do určitej miery rešpektuje i ostatné znaky charakterizujúce región.

Z uvedených definícií vyplýva, že región je vnímaný ako komplexný a dynamický priestorový celok, ktorého podstata spočíva v interakcií prírodných a socioekonomických javov. Spoločným prvkom všetkých prístupov je však chápanie regiónu ako otvoreného, vnútorne prepojeného a neustále vyvíjajúceho sa systému. Z tohto dôvodu je nevyhnutné uplatňovať interdisciplinárny prístup, ktorý umožňuje komplexne zachytiť rôznorodosť faktorov formujúcich región a jeho rozvojový potenciál, aj v kontexte cestovného ruchu.

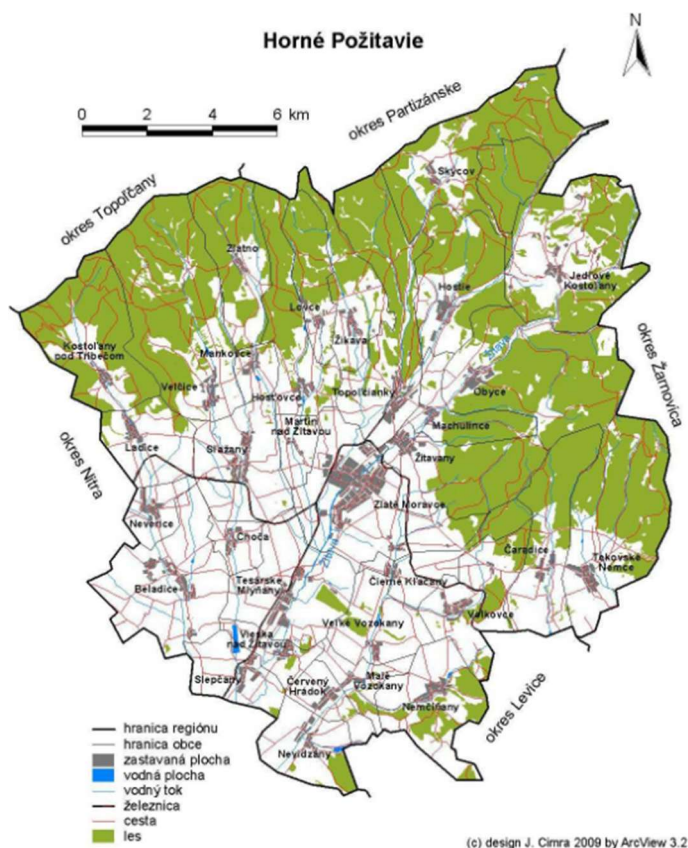
Podľa Pápola a kol. (In Dvořáková, 2014) je možné rozdeliť regióny podľa hierarchie na: subregióny, mikroregióny, mezoregióny a makroregióny.

Charvát (2011) taktiež mikroregión spomína, a na jednej strane pod mikroregiónom označuje geograficky ohraničené územie so spoločnými charakteristikami – prírodnými, demografickými, historickými a kultúrnymi. Na druhej strane sa Charvát stotožňuje s Cimermannovou (In Charvát, 2011) a označujú mikroregión ako dobrovoľné združenie obcí a miest za účelom riešenia spoločných problémov a za účelom hľadania spoločných ciest rozvoja príslušného územia. Charvát (2011) taktiež uvádza, že mikroregión sa najčastejšie vníma v aplikovanom význame ako kombinácia týchto dvoch prístupov – geografického a mikroregionálneho združenia obcí.

Z uvedených definícií vyplýva, že mikroregión predstavuje komplexný priestorový aj funkčný celok, ktorý je výsledkom prepojenia geografických charakteristík územia a spolupráce miestnych samospráv.

1.3. Charakteristika mikroregiónu Horné Požitavie

Mikroregión Horné Požitavie je situovaný pozdĺž horného toku rieky Žitavy, v severovýchodnej časti Nitrianskeho samosprávneho kraja. Na severe susedí s okresom Partizánske (región stredné Ponitrie) z východu ho obklopuje okres Žarnovica (región Tekov), na severovýchode s okresom Topoľčany (taktiež región stredné Ponitrie), na juhozápade s okresom Nitra (región Ponitrie) a z juhovýchodnej strany okres Levice (taktiež región Tekov).

Obrázok 1: Horné Požitavie
Zdroj: J. Cimbra in Nemčíková, 2009

Z administratívneho hľadiska zaberá obce okresu Zlaté Moravce, teda obce: Beladice, Choča, Čaradice, Červený Hrádok, Čierne Kľačany, Hostie, Jedľové Kostolany, Kostolany pod Tribečom, Ladice, Lovce, Machulince, Malé Vozokany, Nemčianky, Neverice, Nevidzany, Nová Ves nad Žitavou, Obyce, Skýcov, Sľažany, Slepčany, Tekovské Nemce, Tesárske Mlyňany, Topoľčianky, Veľké Vozokany, Velčice, Vieska nad Žitavou, Volkovce, Zlaté Moravce, Zlatno, Žikava a Žitavany

Povrch mikroregiónu je pomerne členitý. Jeho severnú časť tvoria pohoria Tribeč a Pohronský Inovec. Južná časť mikroregiónu postupne prechádza do mierne zvlneného reliéfu Podunajskej pahorkatiny. Najvyšším bodom je vrch Veľký Inovec, patriaci do katastrálneho územia Tekovské Nemce s nadmorskou výškou 901 m. n. m. Pohorie Tribeč, ktoré vyplňa severozápadnú časť Horného Požitavie, a zasahuje ďalej do okresov Partizánske, Topoľčany a Nitra. Najvyšším vrchom tohto pohoria je Veľký Tribeč (829 m. n. m.).

Územie Horného Požitavie sa nachádza podobne ako väčšina Slovenska v severnom miernom podnebnom pásme. Najteplejšou oblasťou regiónu je južná časť, do nadmorskej výšky 400 m. n. m. Najteplejšími mesiacmi sú jún, júl a august.

Najchladnejším z mesiacov býva január. Sneh sa najlepšie udržiava v zimných mesiacoch v obciach pod Pohronským Inovcom a v štálových (lazových) oblastiach.

Charakteristika vodstva Horného Požitavia je tvorená povrchovými a podpovrchovými vodami. Najväčšiu časť, ako už bolo spomínané a vieme odvodiť aj z pomenovania regiónu, odvodňuje priamo rieka Žitava. Pre vodné toky a prítokov Žitavy je charakteristický dažďovo-snehový typ odtoku, čiže hlavným zdrojom vody v týchto riekach a potokoch sú zrážky. Prietok týchto riek teda nie je možné využívať na splavovanie, či na iné vodné športy. Najväčšou vodnou plochou je vodná nádrž v Slepčanoch, menšie vodné plochy nájdeme aj v obciach Veľké Vozokany, Nevidzany, Nemčiňany, Mankovce, či pre rybárov rybníky v obciach Žikava, Topoľčianky a Jedľové Kostol'any. Vodné plochy sa využívajú na rekreačné účely. Podzemné vody a ich pramene vo väčšej miere nájdeme v pohoriach Pohronský Inovec a Tribeč a slúžia najmä turistom a domácom.

Mikroregión na jeho nevel'kú rozlohu dominuje vysokým počtom chránených území. Nachádza sa tu jedno veľkoplošné a päť maloplošných chránených území. V severozápadnej časti sa rozprestiera CHKO Ponitrie. Medzi maloplošné chránené územia patria: Arborétum Mlyňany (typické pre domáce aj cudzokrajné dreviny, ktoré boli aklimatizované k našim podmienkam), Park v Topoľčiankach (jeden z najstarších zámockých parkov na Slovensku), Kostolianske lúky pri Kostol'anoch pod Tribečom – patria taktiež k celku CHKO Ponitrie (raritné formy fauny a flóry), NPR Včelár, Topoľčianska zubria zvernica (vytvorenie územia pre ochranu zobra európskeho) a PP Veľký Inovec (prírodnou pamiatkou pre vulkanické štruktúry).

Medzi najvýznamnejšie kultúrno-historické pamiatky mikroregiónu patria dodnes zachovalé architektonické pamiatky v podobe stredovekých zrúcanín hradov, sídiel významných šľachtických rodov v podobe zámkov a kaštieľov. Jedným z nich je kaštieľ v Topoľčiankach. Hodnotu v kaštieli má aj knižnica, v ktorej sa nachádza približne 14 tisíc zväzkov knižných diel. Neďaleko od obce Topoľčianky sa nachádza obec Skýcov s renesančným kaštieľom rodiny Odeschalki. Kaštieľ bol vypálený počas druhej svetovej vojny a práce na kaštieli trvajú dodnes. Verejnosti ale býva sprístupnený počas podujatí a zámckých dní, ktoré organizujú majitelia kaštieľa. Známym kaštieľom je kaštieľ v Beladiciach v časti Pustý Chotár, ktorý momentálne funguje ako hotel. V jeho okolí sa taktiež nachádza zámcký park. V centre Horného Požitavia, v meste Zlaté Moravce sa nachádza kaštieľ rodiny Migazzi, v ktorom v súčasnosti sídli stála expozícia

Požitavského múzea. V katastrálnom území obce Hostie sa nachádza zrúcanina stredového hradu Hrušov, vybudovaného v 13. storočí. Jeho záchrana sa darí vďaka občianskemu združeniu Leustach, ktorí sa podieľajú nie len na jeho rekonštrukcii a udržiavaní, ale aj na tvorbe dobových podujatí určených pre verejnosť. K významným pamiatkam taktiež patrí aj Kostol svätého Juraja v Kostol'anoch pod Tribečom z 11. storočia. Je to jedna z najstarších zachovaných rano-románskych stavieb na Slovensku.

Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že mikroregión Horné Požitavie je územím s pestrými prírodnými podmienkami, ktoré sú formované najmä pohoriami Tribeč a Pohronský Inovec a riekou Žitavou. Charakter regiónu dopĺňa výskyt viacerých chránených území, bohaté vodstvo a vhodné podmienky pre rekreáciu a turistiku. Významnú úlohu zohráva aj kultúrno-historické dedičstvo v podobe hradov a kultúrno-historických pamiatok, ktoré spolu s prírodným prostredím dotvárajú celkový obraz mikroregiónu.

2. METODOLOGICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE

Cieľom tejto práce je analyzovať a následne zhodnotiť potenciál mikroregiónu Horné Požitavie pre rozvoj cestovného ruchu. Práca sa sústreďuje na analýzu primárnej a sekundárnej ponuky mikroregiónu, identifikáciu existujúcich silných a slabých stránok, príležitostí jeho ďalšieho napredovania a ohrození, ktoré rozvoj brzdia. V prvej časti práce sme využili sekundárne zdroje, medzi ktoré patrí najmä domáca a zahraničná literatúra a relevantné dostupné online zdroje.

Práce interpretuje výsledky primárneho prieskumu realizovaného metódou opytovania dotazníkovým zisťovaním a následne. Štruktúrovaný dotazník bol vytvorený pomocou aplikácie Google Forms a distribúcia zabezpečená pomocou online platforiem a sociálnych sietí. Dotazník bol distribuovaný aj cez vlastné kontakty využitím metódy snehovej gule. Základný súbor tvorili rezidenti, návštevníci mikroregiónu ale aj tí, ktorí mikroregión nenavštívili. Výberovým súborom bolo 70 respondentov, ktorí boli ochotní zapojiť sa do primárneho výskumu.

Dotazník pozostával z otázok rozdelených do štyroch častí. V prvej časti dotazníka sa respondenti rozdelili do podľa odpovedí na obyvateľov mikroregiónu, návštevníkov mikroregiónu a tých, čo mikroregión nenavštívili. Druhá sekcia obsahovala otázky venované danému segmentu respondentov. Tretia časť, návrhová, obsahovala otázky s návrhmi a vylepšeniami pre mikroregión. Štvrtá, posledná sekcia, pozostávala zo socio-demografických otázok. Všetky otázky dotazníkového zisťovania sú obsiahnuté v Prílohe 1. Dotazník bol vyhodnotený metódami deskriptívnej štatistiky.

Na hodnotenie potenciálu mikroregiónu cestovného ruchu sme využili metódu hodnotenia potenciálu rozvoja cestovného ruchu od I. Linderovej, kde sme hodnotili formy cestovného ruchu, konkrétne: rekreačný cestovný ruch, kultúrno-poznávací cestovný ruch, športový cestovný ruch, gastronomický cestovný ruch a kongresový cestovný ruch. Všetky hodnotiace kritériá sú dostupné v Prílohe 2. Pre potreby hodnotenia potenciálu sme charakteristiky prírodných a kultúrno-historických atraktivít zhrnuli v Prílohe 3, niektoré z charakteristík sa nachádzajú aj v teoretických východiskách v podkapitole charakterizujúcej Horné Požitavie.

Forma cestovného ruchu							
Rekreačný	Kultúrno-poznávací	Športový	Gastronomický	Kongresový	Potenciál	Stupeň	Charakteristika
0 až 8	0 až 7	0 až 10	0 až 6	0 až 4	základný	1	územie s nízkou hodnotou pre danú aktivitu
9 až 17	8 až 15	11 až 21	7 až 13	5 až 9	priemerný	2	územie s priemernou hodnotou pre danú aktivitu
18 až 26	16 až 23	22 až 31	14 až 20	10 až 14	dobrý	3	územie disponuje výrazným potenciálom pre danú aktivitu
27 až 34	24 až 31	32 až 41	21 až 28	15 až 18	vysoký	4	veľmi významné územie porovnateľné s významnými lokalitami v kraji

Obrázok 2 Hodnotenie foriem cestovného ruchu

Zdroj: I. Linderová, vlastné spracovanie v MS Excel, 2026

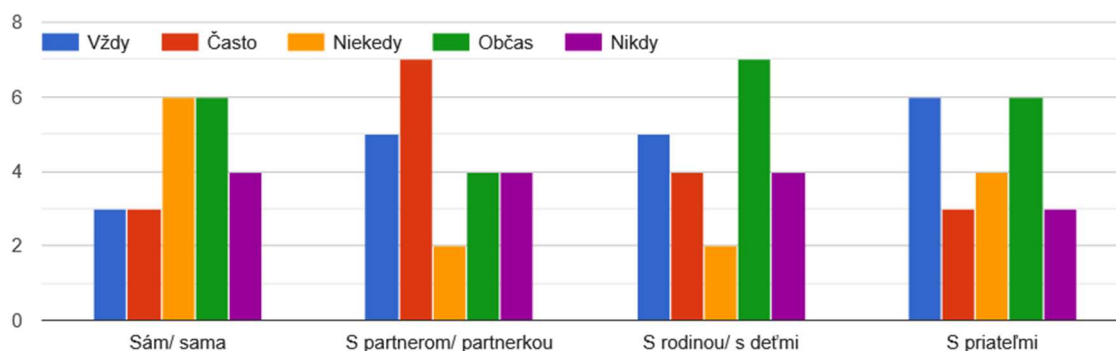
Pri písaní práce sme uplatnili viaceré teoretické metódy skúmania. Pri spracovaní teoretickej časti tejto práce sme využili obsahovo-kauzálnu analýzu domácej a zahraničnej literatúry. Názory viacerých autorov na skúmanú problematiku podrobíme porovnávaniu s využitím metódy komparácie. Pri formulácii výsledkov opytovania využijeme metódy indukcie a dedukcie, pri formulovaní záveru metódu generalizácie.

3. VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA

Do dotazníkového prieskumu sa spolu zapojilo 70 respondentov, z ktorých 57 % opýtaných sú obyvateľmi mikroregiónu. Približne 31 % opýtaných mikroregión navštívili a takmer 12 % opýtaných respondentov mikroregión nenavštívili nikdy.

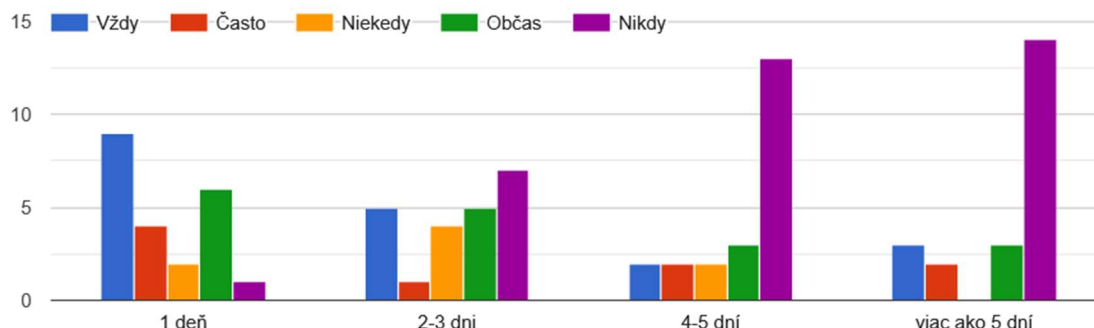
Dotazník bol skonštruovaný do sekcií podľa typu respondenta, kde otázky boli prispôbované obyvateľom mikroregiónu, návštevníkom a respondentom, ktorí mikroregión nikdy nenavštívili. Znenie dotazníka sa nachádza v Prílohe 1.

Návštevníci mikroregiónu, ktorí tvorili približne 31% z oslovených respondentov uviedli, že mikroregión v najvyššej miere navštevujú pravidelne, niekoľkokrát do roka. Ani jeden z oslovených respondentov nenavštívil mikroregión len raz. Nasledujúce otázky boli zamerané na dôvody návštev, s kým mikroregión respondenti navštívili a ako dlho ich pobyt trval. Tieto otázky boli zamerané aj na frekvenciu ich návštev a odpovede respondentov sú rozdelené do kategórií vždy, často, niekedy, občas a nikdy. Dôvody návštev mikroregiónu sú rôzne. Najčastejším dôvodom návštevy regiónu v kategórii „vždy“ bola návšteva rodinných príslušníkov (10 respondentov) a spoznávanie nového regiónu (5 respondentov). Menej zastúpené odpovede sú dôvody ako návšteva kultúrno-historických pamiatok (8 odpovedí) a turistika v prírode (7 odpovedí). V kategórii „občas“ výrazne dominuje aktívne športovanie. Respondenti ďalej uviedli, že mikroregión nikdy nenavštívili z dôvodu štúdia (12 odpovedí) a pracovnej cesty (11 odpovedí). Ďalej sme sa pýtali, s kým respondenti navštevujú mikroregión a odpovede respondentov sú znázornené v Grafe 1.

Graf 1: Frekvencia návštev mikroregiónu podľa spoločnosti návštevníkov
Zdroj: vlastný prieskum, 2026

V otázke zameranej na dĺžku pobytu v mikroregióne výrazne dominuje kategória „nikdy“, kde väčšina respondentov uviedla, že v mikroregióne nestrávili viac ako 2 dni.

Graf 2: Frekvencia návštev mikroregiónu podľa dĺžky prenocovania
Zdroj: vlastný prieskum, 2026

V prípade návštev respondentov v závislosti od ročného obdobia 68,2 % uviedlo, že im nezáleží na ročnom období, v ktorom mikroregión navštívia. 18,2 % označilo leto ako ročným obdobím, ktoré preferujú pri návšteve. Najčastejšie využívaným dopravným prostriedkom na prepravu v regióne je auto (86,4 %), medzi menej využívané sú autobus a bicykel (v rovnakom zastúpení, 13,6 %). Nikto z opýtaných vlakovú dopravu nevyužíva. Pri otázke zameranej na typ ubytovania, ktorý v mikroregióne využili, 45,5 % opýtaných prenocuje u rodiny a svojich známych. 27,3 % respondentov nevyužije možnosť v regióne prenocovať. 18,2 % opýtaných využije poskytovateľov ubytovaní v súkromí. Ubytovanie v hoteli nepreferuje nikto z opýtaných. Na škále spokojnosti sú respondenti veľmi spokojní s bezpečnosťou v regióne (9 odpovedí), s kultúrnymi a historickými pamiatkami (8 odpovedí) či s prírodnými atrakcivami (7 odpovedí). Skôr spokojní sú s najmä s čistotou regiónu (14 odpovedí) a s organizovanými podujatiami (12 odpovedí). Respondenti sa nevedeli vyjadriť k ubytovacím službám a k doplnkovej infraštruktúre (9 odpovedí).

V sekcií zameranej na respondentov, ktorí mikroregión nenavštívili spolu odpovedalo osem respondentov, z čoho piati o mikroregióne nikdy nepočuli. Z opýtaných respondentov polovica nevie, či plánuje v budúcnosti mikroregión navštíviť. Traja respondenti uviedli možnosť, že mikroregión v budúcnosti nemajú v pláne navštíviť. Ak by si títo respondenti mali vyhľadávať o mikroregióne informácie, tak by využili internetové zdroje a sociálne siete (6 odpovedí) a odporúčania známych (5

odpovedí). Ako hlavné dôvody, prečo mikroregión nikdy nenavštívili uviedli, že majú nedostatok informácií o regióne (6 odpovedí) a skôr súhlasia, že ponuka mikroregiónu je nezaujímavá (3 odpovede).

Obyvatelia mikroregiónu tvorilo 40 opýtaných a 57,5 % z nich súhlasí, že rozvoj cestovného ruchu treba podporovať. 32,5 % nevie, či cestovný ruch v Hornom Požitaví majú podporovať. Respondenti sú veľmi spokojní s prírodnými atrakтивitami (21 odpovedí) a kultúrnymi a historickými pamiatkami (13 odpovedí). Skôr spokojní sú s organizovanými podujatiami, stravovacími službami a bezpečnosťou v regióne (rovnako po 20 odpovedí). V najvyššej miere nevedia posúdiť stav ubytovacích služieb (13 odpovedí). Svoju nespokojnosť vyjadrili hlavne v oblastiach doplnkovej infraštruktúry (12 odpovedí) a občianskej vybavenosti (10 odpovedí). Z výsledkov hodnotenia cestovného ruchu v mikroregióne obyvateľmi všeobecne vyplýva, že obyvatelia vnímajú vplyv cestovného ruchu pozitívne. Najvyššia miera úplného súhlasu bola zaznamenaná pri tvrdení, že cestovný ruch podporuje miestnu ekonomiku a vytvára pracovné príležitosti. Vysoký počet respondentov tiež súhlasí, že cestovný ruch zlepšuje infraštruktúru v regióne. Odpovede vyjadrujúce nesúhlas alebo úplný nesúhlas sa vyskytovali len v malom počte, čo poukazuje na prevažne pozitívne hodnotenie významu cestovného ruchu pre rozvoj mikroregiónu. Pri tvrdení, že cestovný ruch môže mať negatívny vplyv na životné prostredie, respondenti najčastejšie uvádzali odpoveď „skôr súhlasím“, čo naznačuje, že časť respondentov vníma potenciálne environmentálne riziká spojené s rozvojom cestovného ruchu. Pri hodnotení tvrdenia o dostatočnej úrovni cestovného ruchu v regióne prevládali skôr nesúhlasné odpovede, čo naznačuje, že respondenti nepovažujú súčasnú úroveň cestovného ruchu za dostatočnú. V prípade tvrdenia, že cestovný ruch spôsobuje stratu kultúrnej identity regiónu, boli odpovede rozdelené, pričom mierne prevládal skôr nesúhlas. Naopak, pri tvrdení, že cestovný ruch podporuje rozvoj kultúrnej identity regiónu, respondenti vo väčšej miere uvádzali súhlasné odpovede, najmä „skôr súhlasím“. Pri tvrdení o znečisťovaní regiónu cestovným ruchom boli odpovede vyrovnanjšie, čo naznačuje rozdielne názory respondentov na tento problém.

Na základe získaných výsledkov týkajúcich sa vnímania vplyvov cestovného ruchu v mikroregióne je možné povedať, že cestovný ruch má potenciál, čo potvrdilo aj 87,1 % opýtaných. Z foriem, ktoré by sa mali v regióne rozvíjať prevažný súhlas majú

V otvorených otázkach, s čím sa mikroregión respondentom spája sme odpovede respondentov vyhodnotili pomocou aplikácie WordClouds.com.

Najčastejšie uvádzané odpovede respondentov poukazujú najmä na prírodný charakter mikroregiónu, pokojné prostredie a jeho kultúrno-historické dedičstvo. Medzi opakujúce sa asociácie patrili predovšetkým príroda, turistika, vidiecke prostredie, miestne tradície a historické pamiatky. Tieto výsledky naznačujú, že respondenti vnímajú mikroregión predovšetkým ako miesto vhodné na oddych v prírode a spoznávanie miestnej kultúry. Zároveň takéto vnímanie potvrdzuje potenciál regiónu pre rozvoj prírodne orientovaných a kultúrnych foriem cestovného ruchu.

4. HODNOTENIE POTENCIÁLU MIKROREGIÓNU HORNÉ POŽITAVIE PRE CESTOVNÝ RUCH

Na základe výsledkov dotazníkového zisťovania možno konštatovať, že mikroregión Horné Požitavie disponuje potenciálom pre ďalší rozvoj cestovného ruchu. Túto skutočnosť potvrdzuje aj vysoký podiel respondentov (87,1 %), ktorí sa zhodli na tom, že región má predpoklady na rozvoj cestovného ruchu. Okrem výsledkom dotazníkového zisťovania, sme využili metódu hodnotenia od I. Linderovej, kde sme podľa hodnotiacich kritérií hodnotili mikroregión Horné Požitavie a jeho potenciál pre rozvoj cestovného ruchu.

Silnou stránkou mikroregiónu sú predovšetkým jeho prírodné atraktivity a kultúrno-historické pamiatky. Pozitívne sú hodnotené aj organizované podujatia, bezpečnosť regiónu. Dotazníkové výsledky taktiež zobrazili, že cestovný ruch je vnímaný ako významný faktor podporujúci miestnu ekonomiku, vytváranie pracovných príležitostí a rozvoj infraštruktúry.

Naopak, medzi slabé stránky patrí najmä nedostatočná doplnková infraštruktúra a občianska vybavenosť. Respondenti tiež nevedeli posúdiť kvalitu ubytovacích služieb, čo môže naznačovať ich slabšiu ponuku alebo slabé využívanie. Určitým problémom je aj nízka informovanosť o mikroregióne. Z hodnotiacich kritérií s najnižším potenciálom (najnižším počtom bodov) v mikroregióne je potenciál kongresového cestovného ruchu.

Príležitosti pre rozvoj cestovného ruchu v mikroregióne spočívajú najmä v podpore vidieckeho, kultúrneho a historického cestovného ruchu, ako aj v rozvoji cykloturistiky a pešej turistiky, ktoré respondenti označili za najvhodnejšie formy turizmu pre tento región. Dôležitou príležitosťou je aj zlepšenie propagácie mikroregiónu prostredníctvom internetu, sociálnych sietí a odporúčaní návštevníkov. Z hodnotenia mikroregiónu vidíme v príležitosť v zameraní sa na športový cestovný ruch, kde chýba potrebná infraštruktúra. Výsledky hodnotenia sa nachádzajú v Prílohe 4.

Medzi potenciálne hrozby patrí najmä možný negatívny vplyv cestovného ruchu na životné prostredie, ktorý respondenti v určitom rozsahu pripúšťajú. Ďalšou hrozbou môže byť nedostatočný rozvoj infraštruktúry a služieb cestovného ruchu, čo by mohlo obmedzovať atraktivitu regiónu pre návštevníkov. Ak by sa tieto nedostatky nepodarilo odstrániť, mohlo by to viesť k stagnácii alebo pomalšiemu rozvoju cestovného ruchu v mikroregióne.

Na základe zistených výsledkov dotazníkového prieskumu a identifikovaného potenciálu mikroregiónu možno formulovať niekoľko návrhov a odporúčaní, ktoré by mohli prispieť k efektívnejšiemu rozvoju cestovného ruchu. Niektoré z nich uviedli aj respondenti v dotazníkovom prieskume a sú uvedené v Obrázku 3.

Obrázok 3: Návrhy a odporúčania respondentov pre cestovný ruch
Zdroj: vlastné spracovanie, WordClouds.com, 2026

V prvom rade je potrebné zamerať sa na zlepšenie propagácie mikroregiónu. Keďže viacerí respondenti uviedli nedostatok informácií o regióne, vhodným riešením by bolo posilnenie marketingovej komunikácie najmä prostredníctvom internetu a sociálnych sietí. Dôležitú úlohu môže zohrávať aj vytvorenie prehľadnej webovej stránky mikroregiónu a aktívnych profilov na sociálnych sieťach, ktoré by poskytovali informácie o turistických atrakciách, podujatiach, možnostiach ubytovania a trávenia voľného času. Aktuálna webová stránka, ktorá poskytuje tieto informácie a venuje sa mikroregiónu je neprehľadná a pre potenciálnych návštevníkov neatraktívna.

Ďalším návrhom je rozvoj foriem cestovného ruchu, ktoré respondenti považujú za najvhodnejšie pre tento región, najmä rekreačného, kultúrneho a historického cestovného ruchu, ako aj cykloturistiky a pešej turistiky, čo vyšlo aj v hodnotení potenciálu, kde je dobrá úroveň práve v týchto formách. (Obrázok 4).

Forma cestovného ruchu	Maximum	Hodnotenie	Stupeň	Úroveň potenciálu
rekreačný	34	22	3	dobrý
kultúrno-poznávací	31	23	3	dobrý
športový	41	10	1	základný
gastronomický	28	18	3	dobrý
kongresový	18	3	1	základný

Obrázok 4: Výsledky hodnotenia potenciálu cestovného ruchu v mikroregióne
Zdroj: vlastné spracovanie, 2026.

V tejto súvislosti by bolo vhodné rozšíriť sieť turistických a cyklistických trás, zlepšiť ich značenie a vytvoriť tematické trasy zamerané napríklad na kultúrne pamiatky alebo prírodné zaujímavosti regiónu.. Potenciál vidíme priamo v okolí rieky Žitavy, ktorá v sebe nesie dlhú históriu zameranú na vodné mlyny a vo viacerých hornopožitavských obciach sa pozostatky tejto histórie nájdú. Skvelou príležitosťou je aj využiť povesti a príhody z pohoria Tribeč a jeho okolia, ktoré okrem zaujímavostí prináša prepojenie a spoluprácu s inými regiónmi – najmä so stredným Ponitím. Potenciál je aj vo vytvorení nových cyklotrás a v rozšírení tých aktuálnych. Z výsledkov prieskumu zároveň vyplýva potreba zlepšenia doplnkovej infraštruktúry a občianskej vybavenosti. Mikroregión by mohol podporovať rozvoj služieb cestovného ruchu, ako sú menšie ubytovacie zariadenia, agroturistika alebo ubytovanie v súkromí, ktoré by mohli doplniť existujúcu ponuku. Dôležité je aj zlepšenie orientačného značenia, oddychových zón či informačných tabúl pre návštevníkov.

V neposlednom rade je vhodné podporovať organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré môžu zvýšiť atraktivitu regiónu a prilákať návštevníkov. Takéto podujatia zároveň prispievajú k posilneniu regionálnej identity a prezentácii miestnych tradícií. Jedným z nových podujatí, ktoré sa počas aktivít hornopožitavských obcí usporiadali je folklórny festival Hop Čup na doline v obci Jedľové Kostoľany. Festival sa snaží do mikroregiónu prinášať systém udržateľnosti, snahu udržiavať miestnu kultúru a tradície aj v modernom prevedení a prepájať viaceré zainteresované subjekty cestovného mikroregiónu (miestnych predajcov a výrobcov regionálnych produktov, poskytovateľov ubytovacích služieb a samosprávy obcí). Vizuály tohto festivalu sú dostupné v Prílohe 5.

Realizácia uvedených opatrení by mohla prispieť k lepšiemu využitiu potenciálu mikroregiónu, zvýšeniu jeho atraktivity pre návštevníkov a k udržateľnému rozvoju cestovného ruchu v regióne.

ZÁVER

Cieľom práce bolo analyzovať a zhodnotiť potenciál mikroregiónu Horné Požitavie pre rozvoj cestovného ruchu. Na základe teoretických východísk a výsledkov dotazníkového prieskumu možno konštatovať, že mikroregión disponuje vhodnými predpokladmi pre rozvoj cestovného ruchu, najmä vďaka svojim prírodným atraktivitám, kultúrno-historickému dedičstvu a vidieckemu charakteru krajiny.

Výsledky prieskumu poukázali na to, že respondenti vnímajú región prevažne pozitívne, pričom oceňujú najmä jeho prírodné prostredie, kultúrne pamiatky, bezpečnosť a organizované podujatia. Zároveň však boli identifikované aj určité nedostatky, ktoré môžu ovplyvňovať atraktivitu mikroregiónu, najmä v oblasti doplnkovej infraštruktúry, občianskej vybavenosti, ubytovacích služieb a propagácie regiónu. Významným zistením je aj skutočnosť, že časť respondentov mikroregión nenevštívila z dôvodu nedostatku informácií o jeho ponuke.

Na základe týchto výsledkov možno konštatovať, že mikroregión Horné Požitavie má potenciál najmä pre rozvoj vidieckeho, kultúrneho a historického cestovného ruchu, ako aj cykloturistiky a pešej turistiky. Pre jeho ďalší rozvoj je potrebné zamerať sa najmä na zlepšenie propagácie regiónu, rozvoj turistickej infraštruktúry, podporu miestnych podujatí a prepájať aktérov cestovného ruchu na regionálnej úrovni.

Realizácia navrhnutých opatrení by mohla prispieť k zvýšeniu návštevnosti mikroregiónu, k lepšiemu využívaniu jeho prírodného a kultúrneho potenciálu a zároveň k podpore udržateľného regionálneho rozvoja.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

DVOŘÁKOVÁ, I. 2014. Vybrané socioekonomické charakteristiky mikroregionu Rajhradsko. In *XVII. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách - Sborník příspěvků*. Brno: Masarykova univerzita Ekonomicko-správní fakulta, Katedra regionální ekonomie a správy. s. 000. ISBN 978-80-210-63840-7.

Európsky výbor regiónov. 2017. *Stanovisko Európskeho výboru regiónov – územná klasifikácia a typológia*. [online]. [cit. 2025-1-26]. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017AR1528>.

GREGOROVÁ, B., KOREC P. 2017. Cestovný ruch ako významná súčasť rozvojového potenciálu regiónu Východné Slovensko. In *Acta Geographica Universitatis Comenianae*, roč. 61, č. 2. s.183-200. ISSN1338-6034.

CHARVÁT, T. 2011. Úvod do problematiky mikroregionov v Slovenskej republike. In *Acta Geographica Universitatis Comenianae*, roč. 55, č. 2. s. 283-289. ISSN 1338-6034.

KLAMÁR, R. 2006. Plánovanie rozvoja regiónov na lokálnej úrovni v nových podmienkach demokracie (na príklade vidieckeho mikroregionu). In *Transformácia politicko-priestorových systémov a systémov demokracie*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied. s. 108-132. ISBN 80-8068-500-2.

KOVÁCS, H., RITTNER, K., KOMAREK, L. 2024. Trends in tourism supply and demand in the districts of the Southern Great Plain region. In *Studia Mundi – Economica*, roč. 11, č. 3. s. 33-49. ISSN 2415-9395.

LINDEROVÁ I. 2014. Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v turistické oblasti Valašsko. In *Ekonomická revue cestovního ruchu*, roč. 47, č. 4. ISSN 1212-3951.

MICHÁLKOVÁ, A., GÁLL, J., ÖZOĞLU, M. 2022. *Ekonomika cestovního ruchu v regione – vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer ČR. 166 s. ISBN 978-80-7676-418-7.

MICHÁLKOVÁ, A., NAĐOVÁ KROŠLÁKOVÁ, M. 2023. Analysis of Management on the Development of Regional Tourism in Europe. In *International Entrepreneurship and Management Journal*, roč. 19, s. 733-754. ISSN 1555-1938.

PAPEČKYS, S., JASINKAS, E. 2024. Tourism destination sustainability: The systematic literature review. In *Smart Tourism*, roč. 5, č.1. ISSN 2810-9821.

VADKERTIOVÁ, S. 2021. Regionálny rozvoj a jeho plánovanie v SR po roku 2020. In *Vedecký časopis Verejná správa a regionálny rozvoj*, roč. 17, č. 2. s. 60-69. ISSN 1337-2955.

Zákon o podpore regionálneho rozvoja NR SR č. 539/2008 Z. z.

ZHENG, T., PAN, Q. 2026. Too Much of a Good Thing? Tourism's dual role in poverty vulnerability. In *Finance Research Letters*, roč. 90. ISSN 1544-6123.

PRÍLOHY

Príloha 1 – Otázky dotazníkového prieskumu

SEKCIA 1 - ÚVOD

1. Navštívili ste už mikroregión Horné Požitavie?

- ☐ áno¹
- ☐ nie²
- ☐ som obyvateľom mikroregiónu³

2. Čo Vám napadne pri slovnom spojení mikroregión Horné Požitavie? (krátka odpoveď)

----- koniec 1. sekcie -----

SEKCIA 2 – NÁVŠTEVNÍCI MIKROREGIÓNU HORNÉ POŽITAVIE

3. Navštevujete región pravidelne? Ak áno, ako často?

- ☐ áno, pravidelne
- ☐ áno, aspoň niekoľkokrát do roka
- ☐ navštevujem mikroregión výnimočne
- ☐ mikroregión som navštívil/a raz

4. Aký bol dôvod vašej návštevy? (začiarkavacia mriežka)

Možnosti: vždy, často, niekedy, občas, nikdy

4A Turistika a/alebo pobyt v prírode

4B Návšteva podujatia

4C Návšteva rodinných príslušníkov

4D Návšteva kultúrno-historických pamiatok

4E Aktívne športovanie

4F Pracovná cesta

4G Štúdium

4H Relaxácia

4I Spoznávanie nového regiónu

5. S kým ste mikroregión doteraz navštívili? (začiarkavacia mriežka)

Možnosti: vždy, často, niekedy, občas, nikdy

¹ Prechod na 2. sekciu – Návštevníci mikroregiónu Horné Požitavie

² Prechod na 3. sekciu – Respondenti, ktorí mikroregión nenavštívili

³ Prechod na 4. sekciu – Obyvatelia mikroregiónu Horné Požitavie

5A Sám/sama

5B S partnerom/partnerkou

5C S rodinou/ deťmi

5D S priateľmi

6. V ktorom ročnom období zvyčajne mikroregión navštevujete?

- ☐ jar
- ☐ leto
- ☐ jeseň
- ☐ zima
- ☐ nezáleží na ročnom období

7. Ako dlho trval Váš pobyt v mikroregióne? (začiarkavacia mriežka)

Možnosti: vždy, často, niekedy, občas, nikdy

7A 1 deň

7B 2-3 dni

7C 4-5 dní

7D viac ako 5 dní

8. Aký typ ubytovania ste najčastejšie využili?

- ☐ hotel
- ☐ penzión
- ☐ ubytovanie v súkromí
- ☐ u rodiny a známych
- ☐ neprenocoval/a som v regióne

9. Aké dopravné prostriedky využívate pri preprave v mikroregióne?

Poz.: možnosť výberu viacerých odpovedí.

- ☐ vlak
- ☐ auto
- ☐ autobus
- ☐ bicykel
- ☐ iné: (možnosť vpísať)

10. Ako hodnotíte nasledujúce faktory na škále úrovne spokojnosti z hľadiska rozvoja cestovného ruchu v mikroregióne Horné Požitavie? (začiarkavacia mriežka)

Možnosti: veľmi spokojná/ý, skôr spokojná/ý, neviem sa vyjadriť, skôr nespokojná/ý, úplne nespokojná/ý

10A prírodné atraktivity

10B kultúrne a historické pamiatky

10C možnosti rekreácie a športu

10D organizované podujatia

10E ubytovacie služby

10F stravovacie služby

10G dopravná dostupnosť

10H imidž regiónu

10I doplnková infraštruktúra (napr. cyklotrasy, turistické a značené trasy)

10J čistota v regióne

10K bezpečnosť v regióne

10L občianska vybavenosť v regióne

----- koniec 2. sekcie -----

SEKCIA 3 – RESPONDENTI, KTORÍ MIKROREGIÓN NENAVŠTÍVILI

3. Počuli ste o mikroregióne Horné Požitavie?

- ☐ áno
- ☐ nie
- ☐ nie som si istá/ý

4. Plánujete v budúcnosti navštíviť mikroregión Horné Požitavie?

- ☐ áno
- ☐ nie
- ☐ neviem

5. Z akých zdrojov by ste čerpali informácie o mikroregióne Horné Požitavie, ak by ste ho mali v pláne navštíviť? (začiarkavacia mriežka)

Možnosti: určite súhlasím, skôr súhlasím, neviem, skôr nesúhlasím, určite nesúhlasím

5A internet/sociálne siete

5B odporúčania známych

5C mediá (tlač, televízia, rozhlas)

5D nevyhľadávam informácie o Hornom Požitaví

5E Horné Požitavie neplánujem navštíviť

6. Čo považujete za hlavný dôvod, pre ktorý ste mikroregión nevaštívali?

Možnosti: určite súhlasím, skôr súhlasím, neviem, skôr nesúhlasím, určite nesúhlasím

6A nedostatok informácií o mikroregióne

6B nezaujímavá ponuka

6C zlá alebo komplikovaná dopravná dostupnosť

6D nedostatok služieb (stravovanie, sprevádzanie)

6E nedostatok ubytovacích kapacít

6F časová náročnosť

6G finančná náročnosť

6H nedostatočná kvalita služieb

6I nedostatočná občianska vybavenosť (potraviny, lekári, a pod.)

----- koniec 3. sekcie -----

SEKCIA 4 – OBYVATELIA MIKROREGIÓNU HORNÉ POŽITAVIE

3. Ako hodnotíte nasledujúce faktory na škále úrovne rozvoja cestovného ruchu (zač. mriežka)

Možnosti: veľmi spokojná/ý, skôr spokojná/ý neviem sa vyjadriť, skôr nespokojná/ý, úplne nespokojná/ý)

3A prírodné atraktivity

3B kultúrne a historické pamiatky

3C možnosti rekreácie a športu

3D organizované podujatia

3E ubytovacie služby

3F stravovacie služby

3G dopravná dostupnosť

3H imidž regiónu

3I doplnková infraštruktúra (napr. cyklotrasy, turistické a značené trasy)

3J čistota v regióne

3K bezpečnosť v regióne

3L občianska vybavenosť v regióne

4. Podporujete rozvoj cestovného ruchu v mikroregióne Horné Požitavie?

- ☐ áno
- ☐ nie
- ☐ neviem

5. Do akej miery súhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami? (začiarkavacia mriežka)

Možnosti: určite súhlasím, skôr súhlasím, neviem, skôr nesúhlasím, určite nesúhlasím

5A cestovný ruch ovplyvňuje kvalitu života v mikroregióne

5B cestovný ruch podporuje miestnu ekonomiku

5C cestovný ruch vytvára pracovné príležitosti

5D cestovný ruch zlepšuje infraštruktúru v regióne

5E cestovný ruch môže mať negatívny vplyv na životné prostredie

5F cestovný ruch spôsobuje, že sa stráca kultúrna identita regiónu

5G cestovný ruch podporuje rozvoj kultúrnej identity regiónu

5H cestovný ruch spôsobuje znečisťovanie regiónu

5I cestovný ruch podporuje hrdosť miestneho obyvateľstva na svoj región

----- koniec 4. sekcie -----

SEKCIA 5. – ODPORÚČANIA PRE CESTOVNÝ RUCH

1. Má mikroregión Horné Požitavie potenciál pre rozvoj cestovného ruchu?

- ☐ áno
- ☐ nie
- ☐ neviem

2. Ktoré formy cestovného ruchu by sa mali v mikroregióne rozvíjať? (začiar. mriežka)

Možnosti: určite áno, skôr áno, neviem, skôr nie, určite nie

2A vidiecky cestovný ruch

2B kultúrny a historický cestovný ruch

2C cykloturistika a pešia turistika

2D agroturistika

2E gastronómia a regionálne produkty

2F wellness

3. Mal by byť cestovný ruch prioritou rozvoja mikroregiónu

- ☐ áno
- ☐ mal by sa rozvíjať, ale nemusí byť prioritou
- ☐ nie

4. Napadajú Vám konkrétne opatrenia, ktoré by podľa Vás prispeli k rozvoju cestovného ruchu v mikroregióne Horné Požitavie? (text dlhej odpovede)

----- koniec 5. sekcie -----

SEKCIA 6 – ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA RESPONDENTA

1. Pohlavie

- ☐ muž
- ☐ žena
- ☐ iné/ nechcem uviesť

2. Vek

- ☐ do 18 rokov
- ☐ 19-25 rokov
- ☐ 26-35 rokov
- ☐ 36-50 rokov
- ☐ 51- 65 rokov
- ☐ nad 65 rokov

3. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

- ☐ základné
- ☐ stredoškolské bez maturity
- ☐ stredoškolské s maturitou
- ☐ vysokoškolské

----- koniec 6. sekcie-----

Príloha 2 – Hodnotiace kritériá cestovného ruchu podľa I. Linderovej

Hodnotiace kritériá rekreačného cestovného ruchu		
Hodnotiace kritérium	Charakteristika	Body
Rekreačné aktivity	možnosť pobytu na prírodných aj umelo vytvorených kúpaliskách	2
	možnosť pobytu na agrofarme alebo ekofarme	2
	min. jeden náučný chodník	1
	min. jedna cyklotrasa	1
	možnosť hubáčenia	1
Ubytovacie zariadenia	min. 3 hotely v každej turisticky významnej oblasti	3
	min. 3 penzióny v každej turisticky významnej oblasti	3
	min. 1 camping v každej turisticky významnej oblasti	1
	min. 1 turistická ubytovňa v turisticky významnej oblasti	1
	min. 1 chata/chalupa v každej turisticky významnej oblasti	2
	min. 1 typ ostatný typ ubytovacieho zariadenia	1
Stravovacie zariadenia	min. 1 bar v každom väčšom meste	1
	min. 1 cukráreň/ kaviareň v každom väčšom meste	2
	min. 1 vínná pivnica v každom väčšom meste	1
	min. 5 reštaurácií v každom väčšom meste	3
	min. 1 rýchle občerstvenie v každom väčšom meste	1
	min. 1 vináreň v každom väčšom meste	2
Multifunkčný športový areál	menej ako 5 športovísk	1
	5 a viac športovísk	2
	10 a viac športovísk	3
Celkom		34

Hodnotiace kritériá kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu		
Hodnotiace kritérium	Charakteristika	Body
Kultúrno-historické pamiatky typu hrad, zámok, zrúcanina	1 významná pamiatka	1
	2 významné pamiatky	2
	viac ako 2 významné pamiatky	3
Sakrálné stavby	menej ako 3 významné stavby	1
	3 a viac významných stavieb	2
	viac ako 6 významných stavieb	3
Archeologické náleziská	s miestnym významom	1
	s regionálnym významom	2
	s nadregionálnym významom	3
Ľudová architektúra	menej ako 3 významné pamiatky	1
	3 a viac významných pamiatok	2
	viac ako 6 významných stavieb	3
Technické pamiatky	min. 1 priehrada	1
	min. 1 rozhľadňa	1
	min. 1 ostatná technická pamiatka	1
Kultúrno-osvetové zariadenia	min. 1 zo zariadení: múzeum, skanzen, galéria v každom väčšom meste	1
	min. 1 z nasledujúcich zariadení: divadlo, kino, knižnica v každom väčšom meste	1
Organizované podujatia	min. 1 kultúrne podujatie	1
	min. 1 športové podujatie	1
Celkom		31

Hodnotiace kritéria športového cestovného ruchu		
Hodnotiace kritérium	Charakteristika	Body
Turistické trasy	s miestnym významom	1
	s regionálnym významom	2
	s nadregionálnym významom	3
Cyklotrasy	s miestnym významom	1
	s regionálnym významom	2
	s nadregionálnym významom	3
Zjazdovky	min. 3 modré zjazdovky pre začiatočníkov a mierne pokročilých	3
	min. 3 červené zjazdovky pre stredne pokročilých	3
	min. 3 čierne zjazdovky, pre profesionálov	3
Trasy pre bežecké lyžovanie	s miestnym významom	1
	s regionálnym významom	2
	s nadregionálnym významom	3
Splavné rieky	dĺžka trasy do 5 km	1
	dĺžka trasy do 15 km	2
	dĺžka trasy nad 15 km	3
Horolezectvo	s miestnym významom	1
	s regionálnym významom	2
	s nadregionálnym významom	3
Ostatné typy	rybárčenie	1
	strelba	1
Celkom		41

Hodnotiace kritéria gastronomického cestovného ruchu		
Hodnotiace kritérium	Charakteristika	Body
Reštaurácie s nadregionálnymi špecialitami	menej ako 3 reštaurácie v turisticky významných oblastiach	1
	3 a viac reštaurácií v turisticky významných oblastiach	2
	viac ako 6 reštaurácií v turisticky významných oblastiach	3
Výroba nápojov	pivo	1
	víno	1
	liehoviny	1
Vínne cesty	s miestnym významom	1
	s regionálnym významom	2
	s nadregionálnym významom	3
Vínne pivnice	menej ako 3 pivničky	1
	3 a viac pivničiek	2
	viac ako 3 pivničiek	1
Gastronomické akcie	s miestnym významom	3
	s regionálnym významom	2
	s nadregionálnym významom	3
Tradičné recepty	existencia možnosti nákupu kuchárskych kníh s tradičnými receptmi danej oblasti	1
Celkom		28

Hodnotiace kritéria kongresového cestovného ruchu		
Hodnotiace kritérium	Charakteristika	Body
Usporiadanie konferencií	s miestnym významom	1
	s regionálnym významom	2
	s nadregionálnym významom	3
Vhodné ubytovacie zariadenie pre účastníkov kongresu	min. 1 hotel***	1
	min. 1 hotel****	2
	min.1 hotel*****	3
Kongresové sály s potrebným vybavením	sála pre 50 účastníkov	1
	sála pre viac ako 50 účastníkov	2
	sála pre viac ako 100 účastníkov	3
Celkom		18

Príloha 3 – Charakteristika prírodných a kultúrno-historických atraktivít

Typ atraktivity	Charakteristika
Geomorfologické podmienky (povrch a reliéf)	Tribeč - vápenec a krasové útvary
	Pohronský Inovec - sopečného pôvodu, skalnaté útvary
	Podunajská pahorkatina - smerom na juh
	Najvyšší vrch: Veľký Inovec (901 m. n. m.)
Klimatické podmienky	severozápadná časť - CHKO Ponitrie
	najteplejšou oblasťou je južná časť mikroregiónu - do 400 m. n. m.
	najteplejšie mesiace: jún, júl, august
	nachladnejší mesiac: január
	sneh sa najlepšie udržiava v štálových oblastiach - Pohr. Inovec a štálové oblasti
Hydrologické podmienky	severné mierne podnebné pásmo
	riečka Žitava a jej prítoky
	podzemné vody - vyvierajú v pohoriach
	vodné plochy v blízkosti dedín - rekreačné účely
	najväčšia vodná nádrž: Slepčany
	vyvierajúce pramene: v Tribči a Pohr. Inovci- najmä pre turistov
Fauna a flóra	nálezisko termálnej vody: Hostie (zatiaľ nevyužívané)
	lesy: 43, 39% (posledný údaj z roku 2009)
	prevažuje poľnohospodárska pôda - obilniny a krmoviny
	v lesoch prevažuje buková a dubová vegetácia
	trávnaté plochy - spôsobené vplčováním pôvodných lesov, odlesnené oblasti - vinohrady
	lesné živočíšstvo: srnec hôrny, jeleň jesný, diviak lesný, líška
	chov koní: Topoľčianky
	v blízkosti ľudských obydľí: vrabec domový, myš domová
	vo vodách a v ich okolí: kačice, pstruhy, jalec hlavatý,

Typ atraktivity	Atraktivita	Počet	Charakteristika
Architektonické pamiatky	zámok/ kaštieľ	11	zámok Topoľčianky (expozície, knižnica, kultúrne leto, ubytovanie
	zrúcanina	3	zariadenie, podujatie "raňajky s Masarykom"), kaštieľ Beladice
	sakrálna p.	1	(ubytovanie, plávanie, park), kaštieľ Tesárske Mlyňany (botanická
	technická p.	3	expozícia, v okolí park s exotickými drevinami), zrúcanina hradu
	iné objekty	2	Hrušov (kolobežky na Hrušov, hradné dni), zrúcanina Čierny hrad,
Umelecko - výtvarné diela			zrúcanina Živánska veža, významné pútnické miesto v Topoľčiankach
	sochy	3	pamätník výhry nad Turkami - socha leva vo Vozokanoch, pomníky
	pamätníky	1	padlým v prvej a druhej svetovej vojne, pamätník Jankovi Kráľovi v
	pomníky	nevedované	Zlatých Moravciach, socha Tomáša G. Masaryka v Topoľčiankach,
			umelecké stvárnenia svätých v obciach (Ján Nepomucký, Panna Mária,...)
Folklór	ľudová architektúra	0	pamätne izby a domy ľudových tradícií v obciach, folklórne súbory v
	tradičné remeslá	0	meste Zlaté Moravce (3): FS Tribeč, FS Inovec a DFS Zlatňanka,
	folklórne súbory	3	folklórne skupiny fungujúce v obciach najmä s miestnym folklórom a
			miestnymi tradíciami
Kultúrno-osvetové zariadenia	skanzen	0	Požitavské múzeum v Zlatých Moravciach, mauzoléum rodiny
	divadlo	0	Migazzi, expozície Topoľčianskeho zámku , múzeum v Ladiciach,
	múzeum	5	Národopisné múzeum v Topoľčiankach, Hipologické múzeum
	galéria	0	národného žrebčína
	hvezdáreň	0	
Archeologické nálezisko	nálezisko	3	Čierne Kľačany - nálezisko pyxidy, Zlatno - doba kamenná, Malé
	rodisko	0	Vozokany - najstaršie roľnícke nálezy

Príloha 4 – Hodnotenie mikroregiónu Horné Požitavie

Hodnotiace kritéria rekreačného cestovného ruchu			
Hodnotiace kritérium	Charakteristika	Body	Poznámka
Rekreačné aktivity	možnosť pobytu na prírodných aj umelo vytvorených kúpaliskách	0	nie sú
	možnosť pobytu na agrofarme alebo ekofarme	0	nie sú
	min. jeden náučný chodník	1	
	min. jedna cyklotrasa	1	
	možnosť hubárenia	1	vysoký výskut húb
Ubytovacie zariadenia	min. 3 hotely v každej turisticky významnej oblasti	1	priamo 3 hotely
	min. 3 penzióny v každej turisticky významnej oblasti	2	
	min. 1 camping v každej turisticky významnej oblasti	0	neexistuje
	min. 1 turistická ubytovňa v turisticky významnej oblasti	1	obec Žitavany
	min. 1 chata/chalupa v každej turisticky významnej oblasti	2	
	min. 1 typ ostatný typ ubytovacieho zariadenia	1	
Stravovacie zariadenia	min. 1 bar v každom väčšom meste	1	jediným väčším
	min. 1 cukráreň/ kaviareň v každom väčšom meste	2	mestom je centrum
	min. 1 vinna pivnica v každom väčšom meste	1	mikroregiónu - Zlaté
	min. 5 reštaurácií v každom väčšom meste	3	Moravce
	min. 1 rýchle občerstvenie v každom väčšom meste	1	
	min. 1 vináreň v každom väčšom meste	1	
Multifunkčný športový areál	menej ako 5 športovísk	1	nedostatočná
	5 a viac športovísk	2	športová
	10 a viac športovísk	0	infraštruktúra
Celkom		22	

Hodnotiace kritéria kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu			
Hodnotiace kritérium	Charakteristika	Body	Poznámka
Kultúrno-historické pamiatky typu hrad, zámok, zrúcanina	1 významná pamiatka	1	spolu 11 kaštieľov a
	2 významné pamiatky	2	zámkov, 3 zrúcaniny
	viac ako 2 významné pamiatky	3	
Sakrálné stavby	menej ako 3 významné stavby	1	kostolík sv. Juraja v
	3 a viac významných stavieb	0	Kostoľanoch pod
	viac ako 6 významných stavieb	0	Tribčom
Archeologické náleziská	s miestnym významom	1	Zlatno, M. Vozokany
	s regionálnym významom	2	M. Vozokany
	s nadregionálnym významom	3	Čierne Kľačany
Ľudová architektúra	menej ako 3 významné pamiatky	1	jednotlivé
	3 a viac významných pamiatok	2	pamiatkové
	viac ako 6 významných stavieb	0	nivelácie v obciach
Technické pamiatky	min. 1 priehrada	1	Žikava
	min. 1 rozhľadňa	1	Jedľové Kostoľany, Skýcov, Nevidzany, Lovce
	min. 1 ostatná technická pamiatka	1	vodný plyn Machulince
Kultúrno-osvetové zariadenia	min. 1 zo zariadení: múzeum, skanzen, galéria v každom väčšom meste	1	Požitavské múzeum
	min. 1 z nasledujúcich zariadení: divadlo, kino, knižnica v každom väčšom meste	1	V Zl. Moravciach: kino, knižnica
Organizované podujatia	min. 1 kultúrne podujatie	1	foklórne festivaly
	min. 1 športové podujatie	1	Machulinská dvadsiatka
Celkom		23	

Hodnotiace kritéria športového cestovného ruchu			
Hodnotiace kritérium	Charakteristika	Body	Poznámka
Turistické trasy	s miestnym významom	1	miestne okruhy
	s regionálnym významom	2	Ponitrianska magistrála
	s nadregionálnym významom	3	Svätojakubská cesta
Cyklotrasy	s miestnym významom	1	miestne okruhy
	s regionálnym významom	2	Požitavská cyklomagistrála
	s nadregionálnym významom	0	Tríbeč. hrebeňovka
Zjazdovky	min. 3 modré zjazdovky pre začiatočníkov a mierne pokročilých	0	
	min. 3 červené zjazdovky pre stredne pokročilých	0	
	min. 3 čierne zjazdovky, pre profesionálov	0	
Trasy pre bežecké lyžovanie	s miestnym významom	0	
	s regionálnym významom	0	
	s nadregionálnym významom	0	
Splavné rieky	dĺžka trasy do 5 km	0	
	dĺžka trasy do 15 km	0	
	dĺžka trasy nad 15 km	0	
Horolezectvo	s miestnym významom	0	
	s regionálnym významom	0	
	s nadregionálnym významom	0	
Ostatné typy			viaceré rybníky a vodné plochy s výskytom rýb
	rybárčenie	1	
	strelba	0	
Celkom		10	

Hodnotiace kritéria gastronomického cestovného ruchu			
Hodnotiace kritérium	Charakteristika	Body	Poznámka
Reštaurácie s nadregionálnymi špecialitami	menej ako 3 reštaurácie v turisticky významných oblastiach	1	najvyšší výskyt
	3 a viac reštaurácií v turisticky významných oblastiach	2	reštaurácií v centre mikroregionu
	viac ako 6 reštaurácií v turisticky významných oblastiach	0	
Výroba nápojov	pivo	0	Stará pálenica a
	víno	1	vinárska oblasť v Topoľčiankach
	liehoviny	1	
Vínne cesty	s miestnym významom	1	Chateau Topoľčianky
	s regionálnym významom	2	
	s nadregionálnym významom	3	
Vínne pivnice	menej ako 3 pivničky	1	Topoľčianky,
	3 a viac pivničiek	2	Nevídzany,
	viac ako 3 pivničiek	3	Nemčiňany, Červený Hrádok,
Gastronomické akcie	s miestnym významom	1	Streed Food v Župnom dome
	s regionálnym významom	0	
	s nadregionálnym významom	0	
Tradičné recepty	existencia možnosti nákupu kuchárskych kníh s tradičnými receptmi danej oblasti	0	
Celkom		18	

Hodnotiace kritéria kongresového cestovného ruchu			
Hodnotiace kritérium	Charakteristika	Body	Poznámka
Usporiadanie konferencií	s miestnym významom	0	
	s regionálnym významom	0	
	s nadregionálnym významom	0	
Vhodné ubytovacie zariadenie pre účastníkov kongresu	min. 1 hotel***	1	hotel Eminent, Vion, Tartuf
	min. 1 hotel****	0	
	min.1 hotel*****	0	
Kongresové sály s potrebným vybavením	sála pre 50 účastníkov	1	sály v hoteloch s
	sála pre viac ako 50 účastníkov	1	menšou kapacitou
	sála pre viac ako 100 účastníkov	0	
Celkom		3	

